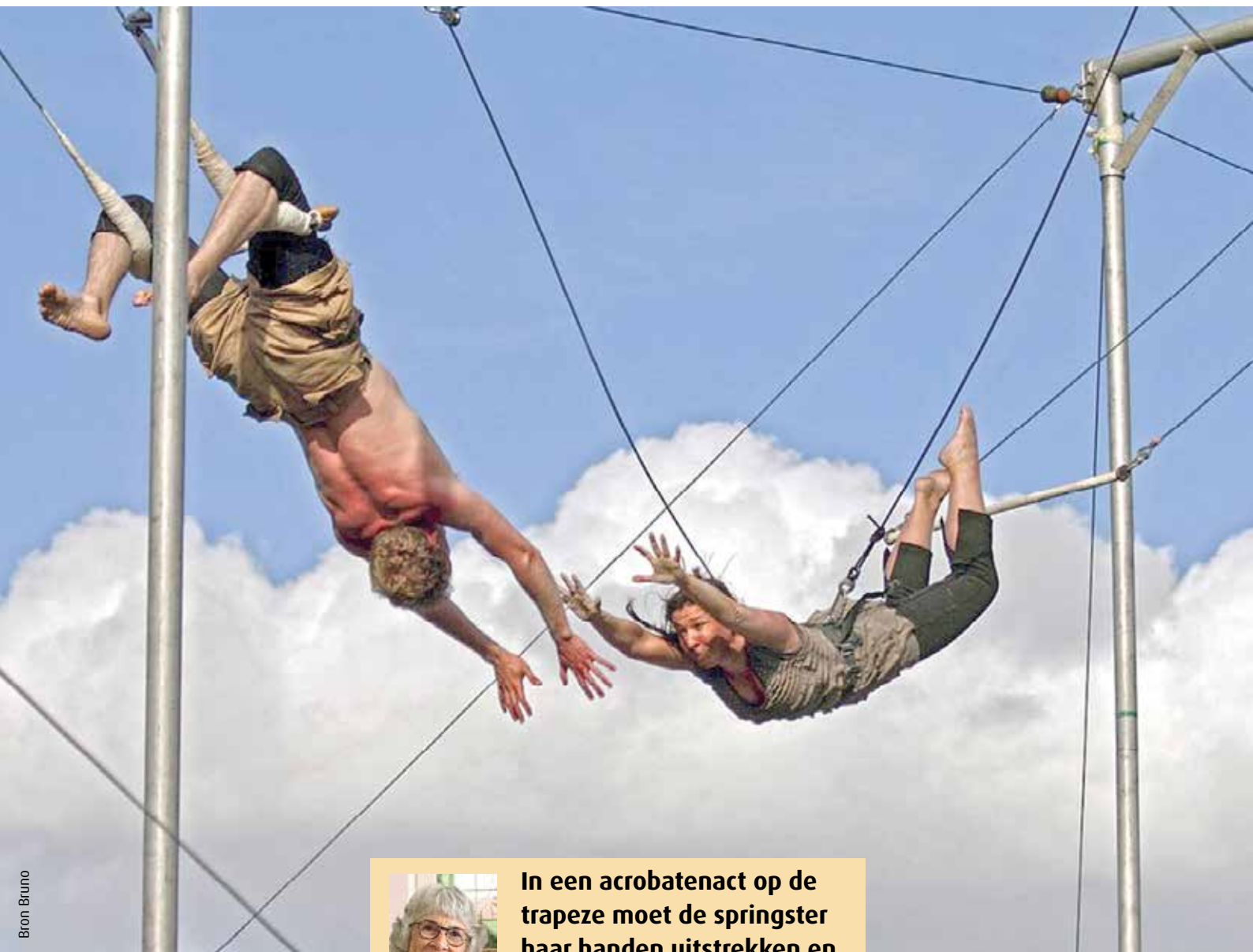


Loslaten



Bron Bruno



In een acrobatenact op de trapeze moet de springster haar handen uitstrekken en er blindelings op vertrouwen dat de vanger haar vangt. ➤

Eke de Gier-van der Jagt,
lid van de werkgroep Vorming



Met hart en ziel...
...veteraan

4



Dynamisch
vasthouden

en loslaten 8



Loslaten en
vertrouwen

12



Geloof in
v r e d e

13

Colofon

Oke (Oegstgeester Kerkblad) is een uitgave van de Raad van Kerken Oegstgeest:
Secr.: Jasper de Kogel, Carel Fabritiuslaan 27,
2343 SE Oegstgeest, tel. 515 52 26
e-mail: j.de.kogel@planet.nl

Redactie:

Koos van der Bruggen (voorzitter a.i.),
Jacqueline van Arend-Koelman, (secretaris,
tel. 06-26 12 63 08), Johan de Gier, Els van
Leuken, Jochem Hemink
Adviseur lid namens de kerken:
ds. Rian Veldman / ds. Richtsje Abma

Bezorgdienst:

Gwenny Kouwenhoven (administratie) en
Ed Gijzenij (logistiek),
e-mail: BezorgdienstOke@gmail.com
Wilt u geen Oke ontvangen?

Geef dit door aan de bezorgdienst.

Postabonnementen:

Wil Kwestro, Begoniaal 14, 2343 XN,
tel. 06-308 365 09,
e-mail: johanwil.kwestro@casema.nl

Financiële administratie:

Jan Lanslots, Vincent van Goghlaan 2,
2343 RN, tel. 06-22 70 87 97,
e-mail: jan.lanslots@ziggo.nl

Bankrelatie: NL65 INGB 0005 8563 89

Vormgeving en realisatie:

Grafisch Buro Versteegen Vormgeving, Leiden
Oplage: 8.200 ex. huis-aan-huisverspreiding.

*Uw vrijwillige bijdrage is welkom,
richtbedrag €35 per jaar.*

Volgende nummer

Het volgende nummer van Oke verschijnt op **24 oktober 2026**. Kopij daarvoor inleveren uiterlijk op donderdag **8 oktober 2026** vóór 15.00 uur. Uitsluitend per e-mail, met vermelding van uw naam, telefoonnummer en voorkeur rubriek. Inleveradres kopij en gegevens rooster diensten en vieringen:

e-mail: RedactieOke@gmail.com

Het daaropvolgende nummer verschijnt op **5 december 2026**.

Deze Oke wordt ook geplaatst op de website van de Raad van Kerken Oegstgeest.



vervolg van pag. 1

Een veel alledaagser voorbeeld van loslaten: een kind leren fietsen. Je rent eerst mee, tot het moment dat je hem/haar loslaat. Spannend, zowel voor het kind als voor jou... Ook dan gaat het om vertrouwen.

Een natuurlijk gegeven

In de natuur zien we ook vormen van loslaten: in de herfst – en nu al in deze droge zomer – laten bomen en planten hun bladeren los, om uitdroging door vochtverdamping via het blad te voorkomen. Bovendien is het afgevalen blad voeding en bescherming voor de bodem en de wortels van de boom en een schuilplaats voor insecten. In het voorjaar kan dan het nieuwe blad weer groeien.

Ruimte voor iets nieuws

Soms moeten wij in ons leven het oude vertrouwde loslaten en zo ruimte maken voor iets nieuws. Dat kan een hele uitdaging zijn. Daar heb je moed, vertrouwen en hoop voor nodig! Je zult maar een geliefde moeten loslaten. Of zorgen, gewoonten, dingen die niet meer lukken...

Je huis moeten achterlaten

Bij het zien van de beelden van de enorme branden deze zomer dacht ik aan degenen die hun huis kwijt raakten. Ook bij andere natuurrampen kan dat het geval zijn. En hoe zwaar moet het voor vluchtelingen zijn om ook hun vertrouwde omgeving, familie, werk, land en cultuur achter te laten om hun leven te redden. Zulke zekerheden moeten loslaten schudt aan de wortels van je bestaan.

Verleden en toekomst

Herinneringen koesteren is prachtig, maar je te veel vastklampen aan het verleden niet. Dan kan loslaten van belang zijn om verder te kunnen. En je zorgen maken over de toekomst kan je zo verlammen dat je niet meer volop in het heden kunt leven. Lukt het dan om 'de knop om te zetten'?

Leven vanuit vertrouwen

Bij ieder die je moet loslaten, of bij dingen die je door omstandigheden moet of bewust wilt loslaten, kan het helpen om te proberen te vertrouwen dat het goed komt.

Voor mij begint vertrouwen met overgeven aan God, die mij heeft gemaakt, mij ziet en kent. Die ons ook vasthoudt. Dat hielp me toen ik als jong jurist mijn werk moest loslaten. Ik had – na een stage aan het eind van mijn studie – een enorm boeiende baan op een presenteerbladje aangeboden gekregen en voelde me er als een vis in het water.

Behalve dan dat ik door chronische vermoeidheid fysiek eigenlijk 'op mijn tandvlees liep'. Toen we in 1978 verblijd werden met onze oudste dochter koos ik er dan ook voor om ontslag te nemen: de combinatie met het moederschap kon ik niet aan. Ik hoopte het later weer op te pakken, maar dat is niet meer gelukt. Terugkijkend op mijn leven heb ik hierdoor ook ruimte gekregen voor andere dingen...

Kiezen is ook vaak loslaten

In de inleiding van het activiteitenprogramma, het 'Groene Boekje', leest u nog veel meer gedachten bij het thema 'Loslaten'. De werkgroep Vorming is weer verrast door de vele en diverse activiteiten die erin staan.



Kom en kijk, luister, praat mee! En: laat de gedachte los dat je bij alles van de partij moet zijn omdat het er zo boeiend uitziet. Kiezen is ook vaak loslaten 😊.

Raad van Kerken Oegstgeest

De graankorrel

Het thema van het Groene Boekje is komend seizoen *Loslaten*. Ik heb wat moeite met de overdrachtelijke betekenis van dit werkwoord. Het vooronderstelt namelijk, dat je dit in een oogwenk kunt doen, zoals je een vlieger loslaat. Maar een ingrijpende situatie of een verdrietige gebeurtenis loslaten heeft eerst tijd nodig. Tijd om te rouwen. Ik ervaar, dat *loslaten*, evenals *veerkracht*, een vaardigheid is die je tijdens je leven kunt oefenen met vallen en opstaan. Bijvoorbeeld als relaties spaak lopen of als er reorganisaties plaatsvinden op je werk. En misschien zelfs als dierbaren je ontvallen.

Ook in kerkelijke verbanden is het zinvol om van tijd tot tijd te reflecteren en te herbronnen: waarom doen we wat we doen? Wat vraagt de huidige tijd van ons als dagelijks bestuur, taakgroep etc.? De conclusie kan zijn, dat bepaalde structuren of activiteiten niet meer 'werken' en dat daardoor de energie binnen de groep stagneert. Afscheid nemen van iets wat je ver-



De zaaier, Vincent van Gogh

trouwd is en waaraan je gehecht bent, doet vaak pijn. Maar na een periode van rouw kan er ruimte ontstaan voor iets nieuws. En kan de energie weer gaan stromen. Doelend op zijn naderende dood vergeleek Jezus loslaten met een graankorrel die in de donkere aarde moet vallen en sterven om leven te kunnen geven (Joh 12:24). Mooie, verhelderende beeldspraak!

Binnenkort zullen er al bladeren van de bomen vallen. De herfst leert ons, dat krampachtig vasthouden geen optie is. Als christen geloof ik daarnaast, dat ik alles in Gods hand kan leggen. Dat vertrouwen geeft me innerlijke kracht, hoop en troost.

Pieterneel Kamphuis,

namens de PGO lid van de Raad van Kerken

Van de redactie

Het eerste nummer van Oke in het nieuwe seizoen heeft het thema van het Groene Boekje 'Loslaten'. Een veelzijdig thema met niet alleen raakvlakken met vertrouwen en opnieuw beginnen, maar ook met verwerking van trauma's en rouwverwerking. Denk bijvoorbeeld aan vluchtelingen die alles achter moeten laten. Of het verlies van een geliefde. Ook wordt aandacht besteed aan de Vredesweek van 19 tot 27 september o.a. in de rubrieken *Met Hart en Ziel* (pag. 4) en de *Boekbespreking* (pag. 13).



Dorpsfeest zondag 6 september

In de feesttent op de parkeerplaats aan de Lijtweg is er een oecumenische viering, inloop om 10 uur. Voorgangers zijn ds. Richtsje Abma (PGO), ds. Alexander Bosma (Lichthuis) en pastoraal werker Sjoerd Zuidersma (parochiekern H. Willibrord), zie ook pagina 9 en 14. En in de vorige Oke op pag. 9 en 15.

Kom en maak het mee!

Pro Deo

Zorgvrijwilliger



Mijn naam is Jolanda van Steen, ik hoop dit jaar de leeftijd van 60 jaar te bereiken en ben trotse moeder van twee zonen (met aanhang). Werkzaam als financieel medewerker bij Alrijne Zorggroep ben ik in mijn vrije tijd, naast meerdere andere vrijwilligersbaantjes, regelmatig te vinden in Hospice de Mare in Leiderdorp, voorheen nog gevestigd naast zorgcentrum Hofwijck in Oegstgeest.

Hoe komt iemand die dagelijks in de cijfers zit als vrijwilliger in het Hospice terecht, zult u denken. Helaas komt dat in mijn geval door het overlijden van mijn ouders die hier destijds beiden opgenomen zijn geweest. Ik was onder de indruk van wat vrijwilligers daar allemaal deden, van de persoonlijke zorg en het begeleiden van bezoekers tot het onderhoud van de tuin en het koken van maaltijden. Daarom ben ik een gesprek aangegaan en heb mij aangemeld als zorgvrijwilliger. Dat houdt in dat je zorgt dat de gasten die bij ons zijn opgenomen het in de laatste periode van hun leven zo fijn mogelijk hebben. Gewoon even een gezellig praatje, kopje koffie samen drinken, een hand vasthouden, voetmassage, noem maar op. Daarnaast verzorgen wij ook het ontbijt en de lunch. Echt bijna alles is mogelijk. We bakken pannenkoeken, een lekkere tosti, trek in een croissant? Verzin het maar. Ook de familie van onze gasten is bij ons in goede handen. Een kopje koffie, luisterend oor of een schouder om even die traan op te laten lopen.

Mensen in mijn omgeving zeggen vaak: knap dat jij dit kunt, maar nee, het is niet knap dat ik dit doe, het is knap dat de gasten die bij ons zijn opgenomen mij toe willen laten in het laatste stukje van hun leven. Ik ben heel dankbaar om dit te mogen doen.

Jolanda van Steen

Met **Hart** en **Ziel...**

...veteraan

Wie met Bert Hermans en Joop Verdonk in gesprek gaat, ervaart meteen wat het betekent om met hart en ziel veteraan te zijn. Beiden zijn bestuurslid van de Stichting Veteranen Oegstgeest. Koos van der Bruggen sprak met hen.



V.l.n.r.: Veteranen Joop Verdonk, Willem van den Houten en Bert Hermans bij het Halifax-monument in Haaswijk

Wie is veteraan?

Niet iedereen die in militaire dienst is geweest, is daarmee ook veteraan. In het verleden was de veteranenstatus toebedeeld aan militairen die hadden gevochten in voormalig Nederlands-Indië, in Korea en later in Nieuw-Guinea. Van die generatie veteranen zijn er nog slechts weinig overlevenden. Wel zijn er intussen veel militairen die naar het buitenland zijn uitgezonden in het kader van internationale missies: o.a. Libanon, voormalig Joegoslavië, Afghanistan, Irak, Mali, Cambodja. Zij hebben de status van veteraan gekregen. Maar dat betekent ook dat militairen die in Nederland betrokken zijn geraakt bij krijgsverrichtingen niet als veteraan werden erkend. Dat gold bijvoorbeeld voor Joop Verdonk die als marinier is ingezet bij de bevrijding van de door Molukkers gegijzelde treinpassagiers bij De Punt (1977). Pas in 2014 kregen ook deze militairen de veteranenstatus dankzij een besluit van

minister Hennis. Later heeft Joop onder meer gewerkt als adjudant voor toenmalig minister van Defensie Relus ter Beek.

Marechaussee in Bihać

Bert Hermans heeft een groot deel van zijn carrière gewerkt als marechaussee bij de grensbewaking op Schiphol. Onze nationale luchthaven was en is een van de drukste knooppunten voor inkomen en uitgaande reizigers. Dat straalt ook af op de politie in de regio. Om die reden is Bert een tijdlang gedetacheerd geweest bij de vreemdelingenpolitie in de Haarlemmermeer. Zijn status als veteraan dankt Bert aan een plaatsing in Bihać in het noordwesten van Bosnië. Hij was daar – samen met een Nederlandse collega – namens de VN belast met de opbouw van de grensbewaking na het einde van de Joegoslavische burgeroorlog. Overigens heeft hij beroepsmatig ook andere delen van de wereld

bezoekt. Vooral een bezoek aan de armoedige wereldstad Mumbai heeft veel indruk gemaakt.

Veteranen voor veteranen

Sinds 2020 zijn de veteranen verenigd in de Stichting Veteranen Oegstgeest. Het streven is om een thuisbasis te zijn voor veteranen, maar ook voor oud-politieagenten, oud-brandweerlieden en oud-ambulancemedewerkers. Deze groepen hebben gemeen dat ze zich – soms met gevaar voor eigen lijf en leden – hebben ingezet voor onze samenleving. Dat geeft een onderlinge verbondenheid die blijft, ook na de actieve dienstdienst. In de praktijk komt dit tot uiting in maandelijkse onderlinge ontmoetingen, Maar er is ook opvang en ondersteuning als mensen in problemen komen, bijvoorbeeld door posttraumatische stress. Veteranen kunnen ook een beroep doen op een landelijk steunpunt.

Dienstbaar in en voor Oegstgeest

De veteranen geven acte de présence bij plaatselijke activiteiten en herdenkingen, zoals de Dodenherdenking op 4 mei, de Halifax-herdenking in Haaswijk en de plaatsing van struikelstenen voor slachtoffers van het Naziregime. Heel bijzonder is ook de zorg voor de oorlogsgraven bij het Groene Kerkje die de veteranen op verzoek van de burgemeester voor hun rekening nemen. Dat is uniek in Nederland. En het komende najaar zullen zij hun kennis en ervaring beschikbaar stellen bij weerbaarheidstrainingen voor de Oegstgeester samenleving. Naast dit alles is Bert Hermans ook nog eens actief in enkele nationale en internationale verbanden van veteranen, terwijl Joop als voorzitter het Dorpscentrum runt. Bert, Joop en de andere veteranen doen dit alles met dezelfde inzet en betrokkenheid waarmee ze ooit als jonge kerels kozen voor een leven in dienstbaarheid aan de samenleving.

Het Muzikale Hart

St. Catharina-orgel in Hamburg

Begin augustus kwam ik terug van vakantie. Onze vakantie begon dit jaar in Amsterdam en voerde via Hamburg, Mecklenburg en Gdańsk om te eindigen aan de kust van Warmia, in Frombork. Wat al deze plaatsen met elkaar verbindt, is het Hanze-handelsverbond, dat generaties lang handel en cultuur in Europa heeft gestimuleerd en gefaciliteerd. Iedereen die reist, weet dat zulke reizen een prachtige gelegenheid zijn om verschillen te ontdekken, landschappen te bewonderen en nieuwe mensen te ontmoeten. Terwijl architectonische bouwwerken ons aan het verleden herinneren, zijn de orgels, gelegen tegenover de apsis (ruimte van het koor met het altaar) van de kerk, de levende longen die de verhalen van die tijd tot leven brengen. Tijdens mijn reis hield ik in gedachten dat ik nu al twee jaar verbonden ben als muzikant en organist aan de Groene Kerk in Oegstgeest. De geschiedenis ervan gaat terug tot de vroege middeleeuwen. Sinds langere tijd is men bezig het hoofdorgel te restaureren. Het werd in 1977 geïnstalleerd en bevat onder meer historische pijpen die door de beroemde componist Sweelinck werden gebruikt (werk van Schonat en Niehoff). De restauratie wordt uitgevoerd door firma Flentrop, die ook verantwoordelijk was voor de reconstructie van het St. Catharina-orgel in Hamburg. Na een schitterend orgelrecital vertelde de organiste van St. Catharina, Kinoshita Haruka, hoe het tijdens de Tweede Wereldoorlog zwaar beschadigde orgel door Nederlandse experts in zijn oude glorie is hersteld. Dit stelde mij gerust dat het restauratieproces in Oegstgeest in goede handen is.

Reizen brengt wijsheid. Het ontdekken van verschillen en overeenkomsten. Landschap, mensen en architectuur inspireren, maar dat is niet alles. Orgelprospecten (het voorbeeld) en de inhoud ervan (balgen, pijpwerk, houtwerk) kunnen verschillen. Van de aardse klank van de Duitse Principal in het Schnitger-orgel in Noord-Duitsland en de tamboerijnklanken in Gdańsk tot bewegende engelen en draaiende sterren in de kathedraal van Frombork. Ons orgel in Oegstgeest heeft de koning David- en engelenbeelden van zijn Franse voorganger uit de 19e eeuw overgenomen – kijk maar eens goed.

Nu de laatste hand eraan wordt gelegd, is ons grote orgel in Oegstgeest bijna klaar. Zonder dat ik het wist, stonden er jarenlang enorme krachten achter dit prachtige herstelinitiatief. De Groene Kerk staat op de kaart van het orgelerfgoed. Recitals op bovengenoemde locaties trokken veel jonge mensen aan. Het orgel, dit prachtige instrument, kun je zien als longen die ademen en het verleden met het heden verbinden. Het is nu al een medium geworden dat generaties bij elkaar brengt.

Benieuwd geworden? Ik wil jullie graag van harte uitnodigen voor het orgelfestival in Oegstgeest op vrijdagavond 9 oktober. De inleiding begint om 19.30 uur. Er zijn drie bijzondere concerten, met pauzes voor een hapje en een drankje. Het programma wordt binnenkort bekendgemaakt!

Maciej Wierzechowski,
Organist van de Groene Kerk in Oegstgeest



Start van een bijzonder seizoen 2026-2027

Zoals inmiddels wel bekend is, bestaat onze H. Willibrordkerk dit jaar 125 jaar. Een heuglijk feit waaraan we uiteraard uitgebreid aandacht zullen besteden. De feestelijke viering van het jubileum zal zijn op Willibrordzondag 8 november a.s.. Mgr. Van den Hende, bisschop van Rotterdam, zal voorgaan tijdens de eucharistieviering.

Over het volledige programma wordt u later geïnformeerd.

In de aanloop naar de viering van het 125-jarig jubileum is er in de laatste weken van het afgelopen seizoen in de kerk ook al het e.e.a. gebeurd.

Er is een zithoek gemaakt om het koffie-drinken na de viering wat aantrekkelijker te maken en de Mariakapel – in 1955 gerealiseerd door pastoor Looijaard, omdat de kerk de Tweede Wereldoorlog schadevrij had doorstaan – heeft een opknappbeurt gekregen.

Dat was hard nodig. De verf bladderde van het plafond en door het branden van kaarsen was er aardig wat roetaanslag. Bij het verwijderen van de oude verflagen kwamen de oorspronkelijke kleuren tevoorschijn.

Wanneer u nu de Mariakapel bezoekt, zult u zien dat de kapel zijn oude uitstraling met de oorspronkelijke kleuren heeft teruggekregen: het hemelse blauw, het wit dat de zuiverheid en het rood dat de goddelijkheid van Maria symboliseert.

Nieuw gebrandschilderd glas-in-loodraam

Bij Glasatelier Oud Rijswijk wordt al gewerkt aan het gebrandschilderde glas-



Foto Els van Leuken

in-loodraam, dat de aankondiging van de geboorte van Jezus aan Maria voorstelt. In de nacht van 31 december 2023 op 1 januari 2024 was het vernield. Wat mooi dat we op 7 november a.s. weer een mooi nieuw raam in de kapel kunnen hebben.

De sponsoractie om het raam te kunnen realiseren heeft al een flink bedrag opgeleverd, maar we zijn er nog niet. Giften zijn daarom nog steeds welkom op rekening NL95 RABO 0138 4020 19 o.v.v. Glas-in-loodraam.

Zinvol verder

Mede naar aanleiding van de vitaliteitstoets, die in 2025-2026 heeft plaatsgevonden, hebben we als thema voor het vieren van het 125-jarig bestaan van onze H. Willibrordkerk gekozen voor:

ZINVOL VERDER 1901-2026.

We hopen, dat we met u allen, de vele vrijwilligers en bezoekers van onze kerk een zinvolle invulling kunnen blijven geven aan ons kerk-, -zijn en met vertrouwen de toekomst tegemoet kunnen zien.

Pim Kouwenhoven

Voorzitter Beheercommissie H. Willibrord

Familiemusical Franciscus 800 jaar

Een verhaal van ommekeer, moed en onvoorwaardelijke liefde

In de Familiemusical Franciscus wordt het tijdloze verhaal van de jonge Francesco Bernardone opnieuw tot leven gewekt: de charmante, roekeloze feestvierder uit Assisi die droomt van roem, tot het leven hem tot stilstand dwingt. Vanuit een donkere kerker begint zijn tocht naar een nieuw bestaan, een weg die hem leidt langs oorlog en angst, maar ook langs visioenen, wonderen en een stem die hem roept tot iets groters dan hijzelf.

De musical toont Franciscus zoals je hem nog nooit hebt gezien: menselijk, kwetsbaar, vol humor én vol vuur. We volgen zijn ontmoeting met de melaatse die zijn hart opent, de opdracht bij San Damiano die zijn leven keert, de uitbouw van een nieuwe gemeenschap, zijn reis naar de sultan in het Oosten, en uiteindelijk de diepe eenvoud van de eerste kerststal in Greccio. Maar steeds wordt duidelijk: zijn ommekeer is geen doel op zich. Zijn leven gaat niet langer om eigen roem of idealen, maar om het volgen van Christus.

Licht en donker, feest en stilte, slapstick en spiritualiteit – deze voorstelling beweegt soepel tussen grote emoties, poëtische beelden en verrassende theatrale scènes. Schitterende muziek, dans en meerstemmige koorpartijen brengen de innerlijke strijd en de bevrijding van Franciscus door Jezus Christus dichtbij. We zien een mens die probeert te bre-



ken met zijn angst, met zijn verleden, met de stemmen die hem klein houden – en die ontdekt dat ware rijkdom niet ligt in bezit of aanzien, maar in het volgen van Jezus. Een leven van eenvoud, liefde, vrede en gehoorzaamheid aan God. Een verhaal dat eeuwen oud is, maar ook heel herkenbaar blijft in onze tijd.

De Familiemusical Franciscus is ter gelegenheid van het Franciscus-jaar geschreven. Een groots, warm en inspirerend theaterstuk voor jong en oud: een ode aan menselijkheid, geloof en de moed om Christus na te volgen. In 2026 – waarin het 800 jaar geleden is dat Franciscus van Assisi is gestorven – vieren we dat zijn gedachtegoed nog altijd springlevend is, omdat het geworteld is in het evangelie van Jezus Christus. Deze musical wordt niet alleen aangeboden aan leden van de verschillende Franciscaanse bewegingen, maar aan alle christelijke gelovigen als aanmoediging om het voorbeeld van Franciscus na te volgen en getuigen van vrede te worden.

Voor meer informatie en data zie: www.franciscus-musical.org

Restauratie monstrans

De prachtige monstrans voor de aanbidding van Onze Lieve Heer is gerestaureerd. Deze zonnemonstrans is onder handen geweest bij edelsmid Michiel Langeveld te Weesp en is sinds 30 juli weer in gebruik.

Jacco Willem Verheesen



Wij gedenken...

...Maria Schaap-van Veen, moeder, opoe en overgroot opoe. Maria werd geboren op 24 april 1941 en overleed op 18 juni. Op dinsdag 23 juni was de afscheidsviering in de H. Willibrordkerk, waarna Maria is begraven op de naastgelegen begraafplaats.

...Betty Marie Elte-De Wever, echtgenote. Betty werd op 17 augustus 1949 in Heerlen geboren en overleed op 18 juni. Het afscheid heeft plaatsgevonden in kleine kring, waarna Betty is begraven op het kerkhof bij de H. Willibrordkerk.

...Eva Beatrix Eithne Feldbrugge, echtgenote, dochter, zusje, schoondochter en schoonzuster. Eva werd op 19 oktober 1963 in Leiden geboren en overleed op 9 juli. Op donderdag 16 juli vond de afscheidsviering plaats in de H. Willibrordkerk, waarna Eva is begeleid naar crematorium Rhijnhof.

...Gerarda Sofia (Gaatje) Colet-Knijpstra, echtgenote, moeder en schoonmoeder, oma en vriendin. Gaatje werd geboren op 14 juli 1950 en overleed op 26 juli. Op dinsdag 4 augustus was de afscheidsplechtigheid in de H. Willibrordkerk, waarna Gaatje is begraven op de naastgelegen begraafplaats.

Mogen deze lieve doden rusten in Gods licht en vrede.



V.l.n.r.: Fred van Kleef, Els en Frans Uijlenbroek, Jacco Willem Verheesen, foto Bert Gerritsen

R.K. Parochie H. Augustinus - Parochiekern H. Willibrord

Rhijngesterstraatweg 35, 2341 BR Oegstgeest, tel. 517 53 04, e-mail: pastorie@willibrordoegstgeest.nl

Noodtelefoon voor ziekenzorg en bij overlijden: 06 49 42 32 42

Pastoraal team: pastoor R. Franken, tel. 402 9402/889 5138, e-mail: rochusfranken@outlook.com, diaken P.M. Winnubst, tel. 06 24 43 45 16, e-mail: pmwinnubst@gmail.com, pastor K. van Vliet, tel. 06 15 94 89 52, e-mail: ctm.van.vliet@planet.nl, pastoraal werker S. Zuidersma, tel. 06 21 59 39 36, e-mail: sjoerdzuidersma@gmail.com

Beheercommissie: Monique van Son, e-mail: moniquevanson@kpnmail.nl

Pastoraatgroep: Jacobien Wagemaker, e-mail: victoriatwaalf@gmail.com

Secretariaat bereikbaar via tel. 517 53 04: Charlotte van Steijn en voor kerkhofzaken Marianne Gerritsen, beiden op ma, di, do 9.00 - 12.00 uur

Rekening voor kerkbijdragen en misintenties: NL95 RABO 0138 4020 19

Voor een biechtgesprek kunt u telefonisch contact opnemen met pastoor Franken: 071 889 59 38.

www.willibrordoegstgeest.nl

PROTESTANTSE GEMEENTE OEGSTGEEST

De dynamiek van vasthouden en loslaten

Loslaten is onderdeel van elk mensenleven, net als vasthouden. Zoals Prediker schreef: 'Voor alles is een uur, een tijd voor alles onder de hemel.'

Kinderen moeten eerst gekoesterd en vastgehouden worden, maar later losgelaten om op eigen benen te komen. Vriendschappen verdiepen zich of verwateren. Liefde bloeit op of dooft uit. Verdriet van geliefden, die elkaar na een lang leven samen moeten loslaten als één van hen in het verpleeghuis wordt opgenomen. De frustratie van de dame die steeds meer van haar eigen regie moet inleveren. En tot slot het sterven, het ultieme loslaten van het leven zelf.

Soms moeten verwachtingen worden losgelaten. Of verkeerde gewoontes. Soms kunnen mensen het gevoel hebben dat er druk wordt uitgeoefend om iets los te laten, zoals oude pijn of groot verdriet. "Laat het los", wordt er dan goedbedoeld geadviseerd. Alsof dat gemakkelijk is. Loslaten gaat vrijwel nooit vanzelf; het gaat vaak gepaard met moeite, angst of emotionele pijn. Ons brein houdt niet van loslaten. Onze neuronale netwerken hebben de neiging steeds verder te bestendigen.



Wat bedoelen we eigenlijk met die term *loslaten*? Is het loslaten van kinderen van eenzelfde orde als het loslaten van onrealistische verwachtingen of het loslaten van oud zeer? Daar lijkt het wel op, hoezeer die zaken ook van elkaar verschillen. Loslaten betekent in alle gevallen de onvolkomenheid van het leven accepteren en realistisch onder ogen zien hoe weinig macht je erover hebt. Loslaten betekent dus controle loslaten. Of de illusie van controle.

Eigenlijk zijn we allemaal *control-freaks*. Maar er is veel wat we niet in de hand hebben. Het weer, die zeurende collega, vuil op straat, om maar eens wat alledaagse ergernissen te noemen. Of het

feit dat je haar steeds dunner wordt en je huid rimpelig. En dat is dan nog maar klein bier in vergelijking met grote zaken als klimaatverandering, oorlogen en hongersnood. Op veel gebeurtenissen hebben we als individu geen invloed. Waar we wél invloed op hebben, is hoe we erop reageren. Daar hebben we een keuze.

In die manier van reageren zit een aspect van denken en een aspect van voelen. Loslaten is het aanvaarden van de situatie

zoals die is. Je verzet ertegen opgeven. Je pijn herkennen en erkennen. Geen onrealistische verwachtingen koesteren. Dit is een heel proces en dit kunnen we niet alleen. We hebben anderen nodig om ons te bevragen en ons te wijzen op onze verkeerde aannames. Om ons bij te staan en vertrouwen te geven. En zo kunnen we ook anderen helpen. Niet door te zeggen 'het komt wel goed', maar door te luisteren, te praten en samen een kop thee te drinken, samen te wandelen. Of door rituelen, zoals in de kerk. Samen zingen en bidden, de zegen ontvangen. Loslaten is iets anders dan verliezen. Loslaten is eigenlijk anders vasthouden. *(Inzichten ontleend aan een artikel van GZ psycholoog Rachel Adriaanse.)*

Jaarthema PKN: Beweeg mee!

De Protestantse Kerk start in september het jaarthema 'Beweeg mee! Kerk-zijn in het krachtenveld van Christus'. Het gaat erom dat kerk-zijn niet allereerst een menselijke inspanning is maar een leven in de ruimte van Christus. De kerk is geen project dat we overeind moeten houden. Zij is het lichaam van Christus. Dat betekent: Hij is het hoofd, wij zijn de leden, en zijn Geest zet ons in beweging. Waar mensen in zijn naam samenkomen, daar stroomt zijn kracht. God



is in deze wereld actief en aanwezig, en de kerk is een concentratieplek daarvan. Leven uit de kracht van Christus betekent dat we ons oefenen in verbondenheid met Hem en met elkaar: in gebed

en lied, in het openen van de Schriften, in het vieren van doop en avondmaal. Daar liggen onze bronnen. Vanuit die bron zijn we een beweeglijke kerk, diaconaal waar lichamen gekwetst zijn, missionair waar hoop schaars is, rebels waar mens-zijn op het spel staat, pastoraal waar lichamen gebroken zijn, oecumenisch waar eenheid broos is, en zorgzaam waar de schepping zucht. 'Beweeg mee!' is een uitnodiging aan de kerk als geheel.

Startzondag 13 september

Onze gemeentezondag zal in het teken staan van deze dynamiek: beweeg mee! Dat zal te merken zijn in de liturgie, waarin we ruimte maken voor dans als vorm van expressie. De cantorij zal liederen zingen die de dynamiek van de Geest bezingen. Na de viering zullen we met elkaar een quiz spelen in Willibrords Erf in diverse teams. We hopen zo dat alle generaties zich welkom voelen en in beweging komen, aangehaakt door de Geest. Van harte welkom!

Groene Boekje

Er is weer een zeer divers programma samengesteld door de verschillende kerken om je geloof op allerlei manieren te voeden. Pak je agenda erbij en zet de bijeenkomsten die je aanspreken erin. Van harte aanbevolen, laat je bezielen!

Kerk op het dorpsfeest

Dat de kerk bruist, willen we graag met jou erbij beleven op het dorpsfeest. Zondagochtend 6 september vanaf half elf, inloop vanaf 10 uur, vieren we met mensen uit alle windstreken het feest van het geloof. Alexander Bosma preekt over een feest in de bijbel – wat is ervoor nodig en wie is er bij? Je proeft iets deze zondag van wat we als kerk te bieden hebben, stof tot nadenken, stilstaan bij dank en gebed, ontspannen en vieren van wat God ons geeft. Dit allemaal in de feesttent op het plein bij de Lijtweg. Kom en neem iemand mee! Na afloop zijn er kin-

derspelletjes, is er koffie en gelegenheid om elkaar te ontmoeten. Ook zijn er van de parochie, de PGO en Lichthuis mensen die je kunt aanspreken als je meer wilt weten. Tijdens de viering zijn kinderen van harte welkom.

September

Heb jij iets nodig wat wij (nog) niet bieden? Laat van je horen. We willen in de PGO graag inclusief kerk zijn, dat betekent met alle generaties, met mensen ziek en gezond, wit en zwart, queer of niet-queer, student, nieuwkomer, twijfelaar of stamgast. We doen in dat verband ook mee aan de Pride-vaartocht in Leiden op zaterdagmiddag 5 september. Kom kijken en voel je verbonden. Bij God is iedereen welkom.

Kinderen

Kinderen en tieners kunnen meedoen aan een dans voor gemeentezondag 13 september. Geef je op bij Richtsje, Renée, Chimène of Rian. Eerste repetitie op vrijdag 28 aug, 16-17 uur. Er is ook een kalender beschikbaar voor gezinnen, met activiteiten als kliederkerk en kerk op schoot. Volg de nieuwsbrief of kom in de gezinsapp van de PGO. Noteer vast 27 september, Kerk op Schoot, en 11 oktober, kliederkerk.

Als de scholen weer beginnen en studenten aan de kennismakingsweken zijn begonnen, wensen we je vertrouwen toe, aardige mensen zijn overal!

Ten slotte

Loslaten is een kunst. Ook de ernst kun je loslaten. Wat is het bevrijdend om te lachen, om een kind in een bakfiets te groeten of gegroet te worden, om een gek filmpje te bekijken, om te spelen of je zorgen de lucht in te smijten. Later vang je ze wel weer op. Met een hartelijke groet en graag tot ziens, op zondag of door de week.

Rian en Richtsje

Wij gedenken...

05 mei	mw. Ellen Vellema-Bergsma	98 j.
14 juni	dhr. Roland André Cornelis Boudewijns	71 j.
18 juni	mw. Betty Marie Elte-De Wever	76 j.
03 juli	mw. Grietje Krijgsman-Groeneveld	82 j.
15 juli	mw. Johanna Cornelia Poelman-Peters	99 j.
22 juli	dhr. Dirk Jan de Ruijter	87 j.
29 juli	mw. Adriana Johanna De Wit	80 j.
31 juli	mw. Dingena Neeltje de Fouw-Blok	86 j.
04 aug	dhr. Gerardus Johannes Streeder	87 j.
06 aug	dhr. Nico Roos	97 j.
15 aug	mw. Cornelia Johanna (Corrie) van Prooijen-Kraaij	89 j.

Het 'in memoriam' is op te vragen bij de scriba van de Kerkenraad via scribapgo@pgoegstgeest.nl

PROTESTANTSE GEMEENTE OEGSTGEEST

Kerkenraad: Voorzitter: dhr. H. (Hans) Hogerzeil, voorzitterkr@pgoegstgeest.nl
Scriba: mw. M. (Maureen) van den Brink, tel. 06 - 23 12 35 37, scribapgo@pgoegstgeest.nl
corr. adres: zie kerkelijk bureau
Bankrekeningnummers Prot. Gem. Oegstgeest:
NL17 INGB 0002 3412 94: PGO
NL94 INGB 0005 5235 45: Zending
NL87 INGB 0000 3734 56: Diaconie
NL96 INGB 0002 4050 56: Werelddiaconaat

GEBOUWEN

Groene Kerk: Haarlemmerstraatweg 6, 2343 LB Oegstgeest

Willibrords Erf: Haarlemmerstraatweg 6, 2343 LB Oegstgeest

www.pgoegstgeest.nl

KERKELIJK BUREAU

Haarlemmerstraatweg 6, 2343 LB Oegstgeest
Tel. ma t/m vr van 9-17 uur: 06 -15 21 66 50
e-mail: kerkelijkbureau@pgoegstgeest.nl
Geopend op dinsdag en donderdag van 10-12 uur, verder op afspraak.

Ledenadministratie

Email: ledenadministratie@pgoegstgeest.nl
Administratie, reserveringen en andere zaken via het kerkelijk bureau

PASTORALE SECTIES

SECTIE ZUID-OOST

Predikant: ds. R. (Richtsje) Abma
Simon Vestdijklaan 14, 2343 KV Oegstgeest
Tel.: 06-83 11 66 26
e-mail: richtsjeabma@gmail.com

SECTIE NOORD-WEST

Predikant: ds. R.C. (Rian) Veldman
Martinus Houttuynhof 73, 2341 PP Oegstgeest
tel.: 06 - 14 27 30 13,
e-mail: ds.r.veldman@pgoegstgeest.nl



Een bijzondere gast in de dienst van 6 september!

Na afloop van de kerkdienst op 6 september a.s. in de Groene Kerk, zal mevr. Geeske Zijp in Willibrords Erf ons vertellen over leprabestrijding in Tsjaad, één van de armste landen in het hart van Afrika. Zij zet zich al meer dan dertig jaar – samen met een betrokken team van lokale medewerkers – in voor mensen die vaak vergeten worden.



In samenwerking met gezondheidscentra, scholen en lokale organisaties sporen zij lepra vroegtijdig op en zorgen zij ervoor dat mensen snel de juiste behandeling krijgen en een waardige plek in de maatschappij kunnen innemen.



Tijdens haar presentatie vertelt Geeske over de mensen die zij heeft leren kennen en de bijzondere verhalen van hoop en herstel die zij van dichtbij heeft meegemaakt.

U krijgt een inkijkje in het dagelijkse uitdagende werk in Tsjaad in de zorg voor de meest kwetsbare mensen. (Zie ook www.leprazending.nl)

Een Open Groene Kerk en Begraafplaats tijdens het Osgerweekend

Tijdens de Open Monumentendagen op vrijdagavond 11 en zaterdag 12 september is de Groene Kerk geopend. Dit jaar is het de 40e keer dat in Nederland de Open Monumentendagen worden georganiseerd. In Oegstgeest kennen we deze dagen als het 'Osger-weekend'.



Thema

Het thema is dit jaar 'Veerkrachtig Erfgoed, in onzekere tijden'.

Ons erfgoed heeft in de loop der eeuwen vele uitdagingen doorstaan, maar wordt geconfronteerd met nieuwe problemen en bedreigingen. Dit geldt ook voor ons kerkelijk erfgoed. In het programma wordt hier aandacht aan besteed.

Jeugd Symfonie Orkest 11 september

Tot slot: Het Jeugd Symfonie Orkest onder leiding van Mark Tempelaars opent het Osgerweekend met een concert in de Groene Kerk. Dit is op vrijdagavond 11 september om 19.00 uur.

Lezing 12 september

Op 12 september is er een lezing 'Veerkrachtig Kerkelijk Erfgoed in onzekere tijden', door Jaap Lammers, secretaris van de Historische Vereniging Oegstgeest. Hij gaat in op de geschiedenis van de kerk en de manier waarop in de afgelopen eeuwen is omgegaan met de uitdagingen van die tijd. Ook de huidige situatie komt aan bod.

Recent zijn er orgelpijpen uit de 16e en 17e eeuw teruggeplaatst in het orgel van de kerk en is dit orgel in oude luister hersteld. Ook een voorbeeld van 'veerkrachtig erfgoed'.

Orgelbespelingen 12 september

Organist Maciej Wiercholowski – zie ook de rubriek 'Het muzikale Hart' op pagina

5 – zal in verschillende (korte) orgelbespelingen de luisteraars laten kennismaken met de fraaie barokklanken van dit orgel. Hij gaat graag in gesprek over de bijzonderheden van het orgel. Bouwmeester van de PGO, Bert Osinga, neemt bezoekers mee naar de nok (zolder) van de kerk. Aanpassingen aan de kerk in de loop van de eeuwen worden zichtbaar in muren en balken.



Rondleiding

Rien van Elsacker en Marie-Térèse Stierman verzorgen in de ochtend en middag een rondleiding over de begraafplaats met aandacht voor historische bijzonderheden.

U kunt een virtueel bezoek brengen aan de kerk en de begraafplaats via de volgende link: www.pgoegstgeest.nl/waar/. Het volledige programma en de tijden vindt u op: www.pgoegstgeest.nl en op de website van Osger www.openmonumentendagoegstgeest.nl. Op deze website treft u de laatste informatie.

Marianne Smit,

secretaris Commissie van Kerkrentmeesters

De dichter en de duivel

Postuum verscheen van Lieke Marsman (1990-2026) het boek *De dichter en de duivel*.

Het is een vlammend en grappig boekje. In zeven rondes verkent ze lagen in de onderwereld. De dichter ontmoet daarin influencers, tv-critici, politici en reclamemakers. Het beeld dat oprijst, is dat deze onderwereld verdacht veel lijkt op onze gewone wereld. Dat roept de vraag op: is de ons bekende wereld niet bizar en vol onrecht en leugens? Hoe kan het dat we het uithouden in deze 'ongeneeslijk zieke wereld'?

Het boek is een aanklacht. Op televisie en soms ook in de Tweede Kamer wordt een soort parallelle wereld geschapen, waarin 'de hardwerkende Nederlander het land draaiende houdt' (valt u daaronder?) en waarin Fred en Doete uit B&B vol liefde de mensen bezighouden. Het klinkt speels en gezellig, maar hebben we intussen onze ziel verkocht aan de duivel? Switchen we van oorlog op het ene scherm naar vermaak op een volgend scherm, en verliezen we zo onze ziel, onze strijd lust en gevoel voor recht en slecht?

Marsman analyseert de taal in politiek en reclame-uitingen en vindt die afstandelijk en verhullend. Vaak gericht op individueel succes. Denk aan: crash course daytrading of een proeflidmaatschap Soulsearcher. Heel geestig is haar parodie op de mom-influencer die haar outfits toont en een bedrijf aan het oprichten is 'om andere vrouwen te helpen het beste uit hun social media presence te halen'. Zeer kritisch is ze op het domein van de 'financiële slagkrachten' waar ze oud-minister Gerrit Zalm ontmoet. Hem vraagt ze 'of er ooit is nagedacht over de gevolgen van het versoberen van de verzorgingsstaat voor mensen wie de ondernemingszin vergaan was zodra ze een meervoudi-

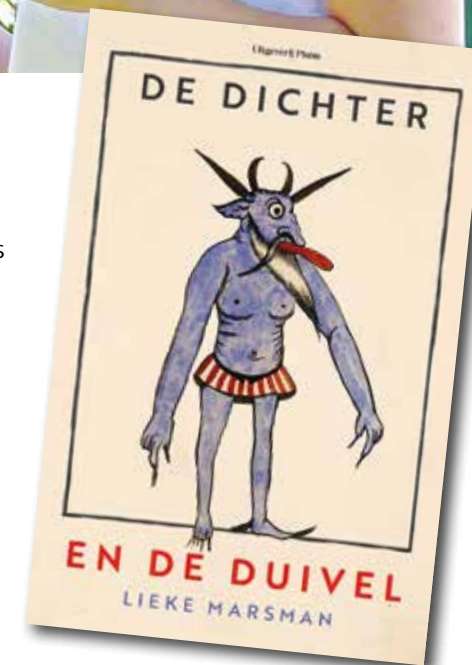
Bron Wikipedia



ge aangeboren handicap hadden of een moeder met een drugsprobleem'. Want 'er gaan steeds vaker mensen kapot aan een hardvochtige overheid in een steeds hardere wereld. Hoe moest ik dit duidelijk maken?'

In weerwil van dat alles is de dichteres op zoek naar 'een helder prachtig paradijs' met woorden die fijnzinnig en oprecht zijn, feiten die onderzocht en vermeld worden. Ze schrijft speels en met humor, nergens zwaarbeladen. Lieke Marsman is geschoold als filosoof en dat merk je. Ze engageert zich diepgaand met de huidige tijd, terwijl ze ongeneeslijk ziek is. Bij ziekte kan je wereld kleiner worden en kun je de interesse verliezen in je omgeving. Maar door haar filosofische interesse blijft ze de wereld veelzijdig bekijken. Ze wil schrijven als een kanarie in de kolenmijn:

'Maar wat deze en gene niet begrijpen is dat ik zolang ik op sterven na dood ben zelfverzekerd zeggen kan: Ik leef, ik leef!



Dus zal ik zingen met overgave en uit volle borst...'

De duivel is in dit boekje geen gedrocht met bokkenpootjes maar een systeem waar we deel van uit maken. Blijf daar over nadenken, is de boodschap van dit profetische testament, en heb het er met elkaar over. Doen we dat in en buiten onze kerken? En doen we het genoeg?

Richtsje Abma

Loslaten is vertrouwen

“Leer maar om los te laten, daar leer je zelf ook van.” Zei mijn buurvrouw.

We laten samen onze honden uit. Haar hond is een oude en ervaren therapiehond, ik sta daar met onze springende labradoedel van drie maanden oud. Het is onze eerste hond, en ik wil bij de opvoeding alles in één keer goed doen. Vandaar het advies van de buurvrouw: laat het soms maar wat los. Daar leer je zelf ook weer van.

Vertrouwen

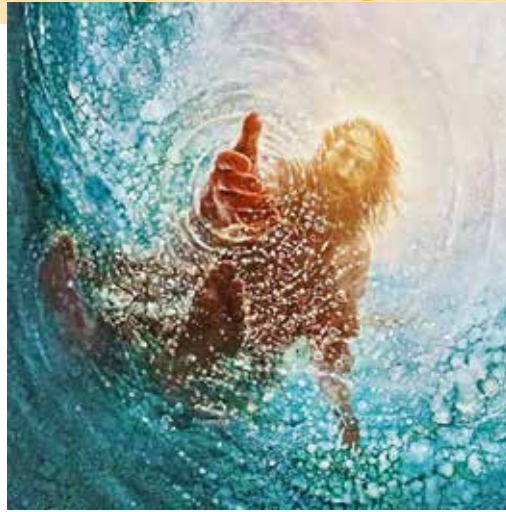
Maar wat is dat, loslaten? In dit geval betekent het een vertrouwen dat het heus goedkomt met onze pup, ook als ik af en toe een foutje maak. Het is perfectionisme inruilen voor vertrouwen. Zo bezien zou je ook kunnen stellen dat loslaten een belangrijk onderdeel is van geloof. Geloven is in de basis een levenshouding van vertrouwen. Het is steeds weer kiezen om te vertrouwen op God.

Petrus

Toen ik stage liep, preekte mijn mentor-predikant over Petrus die over het water naar Jezus loopt. Hij vertelde het verhaal levendig en bracht het tot een climax, het ene moment wat hem zo raakte: Petrus laat de rand van de boot los. Petrus laat los. Hij klampt zich niet vast aan de houten rand van de boot, nee hij durft los te laten en te lopen. Beeld je eens in hoeveel vertrouwen daarvoor nodig is.

Loslaten is vertrouwen

Loslaten is vertrouwen, zoals geloof ook



Bron Amazon.com.be

vertrouwen is. Hetzelfde zien we bij het oervoorbeeld van geloof, Abraham. Nadat hij zijn land en familie had verlaten, werd hij een kinderloze migrant. Alle zekerheid was weg, hij had alleen Gods belofte. Wat een vertrouwen moet je dan kunnen hebben.

Misschien voel je nu de lat wel heel hoog liggen. Maar wie deze verhalen kent, weet gelukkig ook dat Petrus en Abraham geen perfecte voorbeelden zijn, maar net zo goed gebrekkige mensen

met een broos vertrouwen. Toch leert Jezus ook ons om in dit vertrouwen te leven. Hij vraagt ons om onze zorgen over eten los te laten en in plaats daarvan te vertrouwen dat God ons zal voeden. Daartegenover staat dit gebed: geef ons vandaag het brood dat we nodig hebben.

Loslaten is vertrouwen. Geloof is ook vertrouwen, vertrouwen dat God zal zijn wie Hij is, vertrouwen dat God helpt als het moeilijk is, vertrouwen dat God liefde is. Dat vertrouwen in God betekent ook: God, God laten zijn. En dus jouw eigen voorstelling van God weer loslaten. Dat is moeilijk, maar uiteindelijk heel mooi. God zal zelf God zijn. Een God van liefde, van trouw, de Schepper die iedere dag vogels voedt, lelies kleedt en ook mensen. Laat dus maar los, en vertrouw dat God je zal ontmoeten.

Alexander Bosma

Startzondag 13 september

We beginnen het nieuwe seizoen met een feestelijke startdienst. Daarna zijn er twee luchtkussens voor de kinderen, de 'TOK-tafel', waar men info kan krijgen over kringen, en een taartenwedstrijd voor jong en oud. Tijdens de koffie kunnen we de taarten bewonderen en proeven. Een 'vakjury' zal alle taarten beoordelen en de winnaar krijgt een mooie taartentrofee. Daarna delen we een gezamenlijke potluck-maaltijd en als afsluiting is er een korte bijbelquiz over het nieuwe jaarthema, in wijkteams. De winnende wijk wacht onze felbegeerde wisseltrofee. Voor de lunch vragen we iedereen zelf eten mee te nemen, alsook wat extra's voor gasten en vergeetachtigen onder ons. Wie een goed verhaal heeft bij het meegenomen eten kan een korte versie van maximaal 125 woorden uiterlijk vrijdag 11 september met een foto naar tiddomooibroek@gmail.com sturen. Dat laten we op een slideshow zien tijdens het eten.

Tiddo Mooibroek

Een goed verhaal

De avond vóór de startdienst zullen we met wie wil en kan in de Rehoboth samenkomen voor 'een goed verhaal'.



Dit doen we onder het genot van een knabbeltje, een drankje en een vuurtje. De inloop is vanaf 19.30 uur en rond 20.00 uur beginnen we. Wat er precies komt, is nog een verrassing. Uiterlijk 22.00 uur sluiten we af. Zowel bij de startzondag als voor deze avond zijn gasten van harte welkom! Namens de organisatie,

Tiddo Mooibroek

Wist u dat...

... onlangs weer driemaal een 'Gavekamp' is gehouden, waarin vluchtelingen- en Nederlandse jongeren elkaar ontmoetten en leerden van elkaars cultuur en waar behalve sport en spel ook bijbelstudie werd gedaan en men in gesprek ging over levens- en geloofsvragen?
... en dat diverse mensen uit onze gemeente als leiding c.q. kok daarbij waren?
... en dat gemeenteleden via onze kerkapp Scipio op allerlei manieren met elkaar meelevens, o.a. deze zomer weer door in de rubriek 'vakantiegroeten' iets te delen, al dan niet met foto's...
... en dat een aantal buitenlandse mannen, die wekelijks met elkaar eten en bijbelstudie doen, met elkaar naar het Archeon zijn geweest, waarna afgesloten werd met een heerlijke BBQ in de tuin van de Rehoboth, inclusief live muziek en een dansje?

Eke de Gier-van der Jagt

Boekbespreking Geloof in Vrede

Gedachten over Geloof, Geweld en Vrede



Joris Vercammen, van 2000 tot 2020 oudkatholiek aartsbisschop van Utrecht, wil met dit boek een fundamentele reflectie op het gebruik van geweld en het voeren van oorlog onder christenen hoog op de agenda zetten. De fundamentele reflectie begint niet met demonstreren, actievoeren of anderen de les lezen. Het begint al helemaal niet met bewapenen of vechten. Het begint met stil worden en het aannemen van een open, lerende houding.

'Vrede', zegt Vercammen, 'is een spiritueel begrip'. Je kunt je niet inzetten voor de vrede vanuit woede of vanuit actiebereidheid alleen. Volgens Vercammen begint de weg naar vrede in onszelf, in ons hart. Maar dat betekent niet dat we niet van ons moeten horen en niet in actie moeten komen. Vrede is niet alleen een geschenk, maar ook een opdracht. Het is een gave, die ontdekt wil worden. Vrede is geen ver ideaal, maar verwezenlijkt zich in kleine stappen. Werken aan vrede moet vooral aan de basis gebeuren. Kerkelijke gemeenten kunnen hiervoor proeftuinen zijn.

Boeiend is het hoofdstuk over pacifisme in de vroege kerk. Het is een verzet tegen het Romeinse militaire geweld en de keizercultus. De eerste kerk leeft vanuit de overtuiging dat er in God geen geweld is. Op de vraag of de eerste christenen pacifisten waren, geeft Vercammen geen eenduidig antwoord. Na de wending onder keizer Constantijn in de vierde eeuw wordt de kerk onderdeel van het Romeinse imperium en is zij niet langer hoedster van de vrede.

Religie heeft een Janusgezicht, zo constateert Vercammen. Ze kan zowel bron van vrede als van geweld zijn. Een voorbeeld van religie als bron van

vrede is *Parents Circle Families Forum* dat Israël's en Palestijnen samenbrengt, die dierbaren verloren in de talrijke conflicten tussen Israël en Hamas. Cruciaal is het doorbreken van het vijanddenken. Als voorbeelden van religie als bron van geweld, waarin de eigen waarheid verabsoluteerd wordt en daarmee polarisatie wordt opgeroepen en de ander wordt uitgesloten, worden conflicten in India, Sri Lanka en Myanmar genoemd. Prikkelend hierbij is de vraag naar de intrinsieke gewelddadigheid van religie.

Naast werken aan de basis is inzet voor vrede op macroniveau ook noodzakelijk. Vercammen noemt hier o.a. de toenmalige secretaris-generaal van de Verenigde Naties Dag Hammarskjöld als christelijk geïnspireerde bouwer aan vrede, die in 1961 omkwam bij een vliegtuigongeluk tijdens een vredesmissie in Afrika.

Van de eerste tot de laatste bladzijde is het een boeiend boek met een hoog actualiteitsgehalte, getuige ook de verwijzingen naar het religieuze taalgebruik van huidige politieke wereldleiders om oorlog te promoten en zo God voor hun karretje te spannen. Beatrice de Graaf heeft een mooi *Ten geleide* bij dit waardevolle boek geschreven.

Jan Nielen

Geloof in Vrede, Gedachten over Geloof, Geweld en Vrede. Joris Vercammen. Uitgeverij Zilt, 2025; Prijs € 25,-

PS. In het kader van de Vredesweek is Vercammen op 22 september gastspreker in het Dorpscentrum. Aanvang 20.00 uur.

Lichthuis – Nederlandse Gereformeerde Kerk Oegstgeest

Samenkomsten: Duinzigtcollege, Wijtenbachweg 23.
Predikant: ds. P. (Pieter) Kleingeld, Oude Rijsburgerweg 54, 2342 BC Oegstgeest, tel.: 06 42 87 38 60, e-mail: pieterkleingeld@pm.me
Predikant: ds. A. (Alexander) Bosma,

e-mail: alexanderbosma95@gmail.com
tel.: 06 57 58 98 17
Pastoraal werker: Alice Siepeling, e-mail: alicesie@xs4all.nl, tel. 06 10 89 96 22
Voorzitter kerkenraad: Hester den Oudsten, e-mail: voorzitter@ngkoegstgeest.nl,

Scriba: Ingrid van Dillen
e-mail: scriba@ngkoegstgeest.nl
Contactadres kolommen: Eke de Gier-van der Jagt, gierennest.eke@kpnplanet.nl
Zie ook: facebook.com/ngkoegstgeest

www.ngkoegstgeest.nl

Diensten en vieringen

voor de periode van 29 augustus tot en met 23 oktober 2026

Protestantse Gemeente te Oegstgeest

Alle vieringen zijn ook op afstand te volgen via Kerkdienstgemist.nl

GROENE OF WILLIBRORDKERK

Elke dinsdag 8.30 Dagwacht

Elke donderdag is de kerk van **16-17 uur** open voor bezoek of om een kaarsje te branden.

- zo 30 aug 10.00 ds. Richtsje Abma, **ambts- en taakdragerszondag**
- zo 06 sep 10.00 ds. Richtsje Abma, **oecumenische viering, tent op parkeerplaats**
- zo 06 sep 10.00 ds. Niek Smit
- zo 13 sep 10.00 ds. Rian Veldman, **startzondag**
- zo 20 sep 10.00 ds. Rian Veldman
- zo 27 sep 10.00 ds. Richtsje Abma
- 15.00 **Kerk op Schoot** Willibrords Erf
- zo 04 okt 10.00 ds. Rian Veldman, **Maaltijd van de Heer**
- zo 11 okt 10.00 ds. Rian Veldman
- zo 11 okt 15.00 **Kliederkerk**, Willibrords Erf
- zo 18 okt 10.00 ds. Richtsje Abma, **diaconale viering**

Autodienst

- zo 30 aug Cobie Visee 06-27323038
- zo 06 sep Rosemarie Wijnands 06-30468089
- zo 13 sep Jan Robert Delver 06-51835403
- zo 20 sep Conneke Mulder 517 68 56
- zo 27 sep Jochem Taal 06-25384739
- zo 04 okt Tim Reedijk 06-49854343
- zo 11 okt Hanneke en Lex Huisman 06-22055964
- zo 18 okt René Kammenga 06-22198122

DUINZIGTCOLLEGE

Lichthuis, Nederlandse Gereformeerde Kerk Oegstgeest

Voor actuele informatie: www.ngkoegstgeest.nl
Via deze website kan meegekeken worden.

- zo 30 aug 10.00 Laurens Buist
- zo 06 sep 10.00 ds. Alexander Bosma, **oecumenische viering, tent op parkeerplaats**
- zo 06 sep 10.00 Bert Bakker, **Heilig Avondmaal**
- zo 13 sep 10.00 ds. Pieter Kleingeld
- zo 20 sep 10.00 ds. Alexander Bosma,
- zo 27 sep 10.00 Paulien Vervoorn, **Voorbedezondag**
- zo 04 okt 10.00 ds. Alexander Bosma, **Heilig Avondmaal**

- zo 11 okt 10.00 ds. Pieter Kleingeld
- zo 18 okt 10.00 ds. Alexander Bosma

Arabischtalige diensten

Steeds de eerste en derde zondag van de maand, met Nederlandse vertaling
Tijd/locatie: 14.00 uur, Rehobothkerk
Voorganger: ds. P. Kleingeld

R.K. PAROCHIE H. AUGUSTINUS-PAROCHIEKERN H. WILLIBRORD

Zie www.parochie-augustinus.nl voor de actuele livestream.
Voor een biechtgesprek kunt u telefonisch contact opnemen met pastoor Franken: 071 889 5938.
Voor vervoer naar de kerk kunt u contact opnemen met mw. Gabriëlle Walter: 071 517 3287.

22e zondag door het jaar

- za 29 aug 19.00 Viering in Wassenaar
- zo 30 aug 11.00 Eucharistie, pastor K. van Vliet, met het Gemengd koor

23e zondag door het jaar

- za 05 sep 19.00 Viering in Wassenaar
- zo 06 sep 10.00 past. werker S. Zuidersma, **oecumenische viering, tent op parkeerplaats**

- zo 06 sep 11.00 Eucharistie, pastoor R. Franken, met het Dameskoor

24e zondag door het jaar

- za 12 sep 19.00 Viering in Wassenaar
- zo 13 sep 11.00 Eucharistie, pastor K. van Vliet, met het Gemengd koor

25e zondag door het jaar

- za 19 sep 19.00 Viering in Wassenaar
- zo 20 sep 11.00 Eucharistie, Mgr. Van Luyn, diaken P. Winnubst, met de Schola

26e zondag door het jaar

- za 26 sep 19.00 Viering in Wassenaar
- zo 27 sep 11.00 Woord- en Communie-viering, past. werker S. Zuidersma, met het Dameskoor

27e zondag door het jaar

- za 03 okt 19.00 Viering in Wassenaar
- zo 04 okt 11.00 Eucharistie, pastoor R. Franken, met het Dameskoor

28e zondag door het jaar

- za 10 okt 19.00 Viering in Wassenaar
- zo 11 okt 11.00 Eucharistie, met het Gemengd koor

29e zondag door het jaar

- za 17 okt 19.00 Viering in Wassenaar
- zo 18 okt 11.00 Eucharistie, met de Schola

VAN WIJCKERSLOOTH EN RUSTENBORCH

De vieringen zijn op vrijdagochtend in de Grote Zaal.
Iedereen is in alle vieringen welkom! U kunt zich als vrijwilliger melden via 06 2894 8089 of judith.vandervis@marente.nl (di. en do.) of via 06- 1220 9191 of christa.vandersman@marente.nl (di.).

- vr 04 sep 11.00 PKN, ds. Lydia Veerman
- vr 18 sep 11.00 RK, pastor Kees van Vliet
- vr 02 okt 11.00 PKN, ds. Niek Smit
- vr 16 okt 11.00 RK, pastor Kees van Vliet

ZIEKENHUIS ALRIJNE LEIDEN

- zo 27 sep 10.15 pastor Henk de Groot
- zo 11 okt 10.15 ds. Elke Herlaar

PAULUSKERK, VOLLE EVANGELIEGEMEENTE

Zondagsdienst 11.00 Arnold & Hind Verduijn

DORPSCENTRUM, St. Evangelische Gemeenschap

- zo 30 aug 10.00 D. Wolbers, Franeker
- zo 06 sep 10.00 J.F. de Leeuw, Veenendaal
- zo 13 sep 10.00 C. Terpstra, HI-Ambacht
- zo 20 sep 10.00 P. Stolk, HI-Ambacht
- zo 27 sep 10.00 J. Torsius, Putten
- zo 04 okt 10.00 J. van Staveren, Boskoop
- zo 11 okt 10.00 P. Stolk, HI-Ambacht
- zo 18 okt 10.00 P. van der Geest, Putten

DORPSKERK LEIDERDORP, PKN Leiden

Samen onbeperkt geloven

- zo 30 aug 15.00 pastor Henk de Groot
- zo 13 sep 15.00 ds. Pieter v.d. Ende
- zo 11 okt 15.00 ds. Philip van Wijk

Varia-agenda

Paus Leo XIV op 27 oktober bij herdenking

Op 27 oktober 2026 wordt in Assisi de veertigste verjaardag herdacht van de Wereldgebedsdag voor Vrede die in 1986 door de heilige paus Johannes Paulus II werd geïnitieerd. De herdenking vindt plaats in aanwezigheid van paus Leo XIV en staat in het teken van het thema 'Unarmed and Disarming Peace' (Ongewapende en ontwapenende vrede).

Het Dicasterie (departement) voor de Interreligieuze Dialoog heeft bisschoppenconferenties wereldwijd uitgenodigd om zich bij dit jubileum aan te sluiten met gebedsbijeenkomsten, conferenties en andere initiatieven rond vrede en interreligieuze dialoog.

Veertig jaar na historische bijeenkomst

Op 27 oktober 1986 kwamen op initiatief van paus Johannes Paulus II religieuze leiders uit de hele wereld bij elkaar in Assisi om te vasten en te bidden voor vrede. Het was de eerste keer dat vertegenwoordigers van zoveel verschillende religies gezamenlijk aanwezig waren bij een dergelijk vredesinitiatief. De bijeenkomst groeide uit tot een belangrijk moment in de geschiedenis van de interreligieuze

dialoog. Johannes Paulus II koos bewust voor Assisi, de stad van de heilige Franciscus, die wereldwijd wordt gezien als een symbool van vrede, verzoening en broederschap. Tijdens de ontmoeting bad elke religieuze traditie vanuit haar eigen identiteit, waarna de deelnemers bijeenkwamen voor een gezamenlijke slotceremonie. Volgens de paus was het doel niet om religieuze verschillen te laten vervagen, maar om gezamenlijk getuigenis af te leggen van het belang van gebed voor vrede.

Actueel in een tijd van conflicten

De eerste bijeenkomst vond plaats tijdens de spanningen van de Koude Oorlog. In de jaren daarna werd het initiatief herhaald bij verschillende internationale crises, waaronder conflicten op de Balkan, in het Midden-Oosten en na de aanslagen van 11 september 2001. Daarmee bleef Assisi een symbool van een vreedzaam alternatief voor geweld en verdeeldheid. Ook paus Benedictus XVI en paus Franciscus zetten deze traditie voort. Volgens de voorbereidingsnota voor de herdenking van het Dicasterie



Sint Franciscusbasiliek te Assisi

voor de Interreligieuze Dialoog wil paus Leo XIV de 'Geest van Assisi' opnieuw onder de aandacht brengen als een levende beweging van gebed, dialoog en menselijke verbondenheid in dienst van de vrede.

Lokale initiatieven

Ter gelegenheid van het jubileum worden door het Dicasterie wereldwijd lokale activiteiten aangemoedigd. Gedacht wordt aan interreligieuze en oecumenische gebedsbijeenkomsten voor vrede, academische conferenties, lezingen, jongerenbijeenkomsten over dialoog en geweldloosheid en gezamenlijke sociale en humanitaire projecten. De organisatoren benadrukken dat de 'Geest van Assisi' uitgaat van de overtuiging dat duurzame vrede niet alleen voortkomt uit politieke inspanningen, maar ook vraagt om gebed, bekering van hart, oprechte dialoog, gerechtigheid en wederzijds respect.

Bron rkk.nl

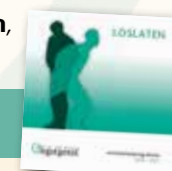
Activiteiten Raad van Kerken

U/jij bent hartelijk welkom bij een of meerdere activiteiten uit Het Groene Boekje voor het komende seizoen 2026-27. Het thema is LOSLATEN. Voor de komende periode zijn hieronder verkort de activiteiten voor u op een rijtje gezet. Meer info vindt u in het Groene Boekje, dat ook te vinden is via www.raadvankerkenoegstgeest.nl

- **Vrouwen in gesprek**, v.a. di-ochtend 1-9 resp. wo-ochtend 9-9
- **Koffiekamer** v.a. do-ochtend 3-9
- **Lectio Divina**: luisterend lezen, v.a. ma 7-9
- **Bibliodrama**: loslaten en opnieuw ontvangen, v.a. di 15-9

- **Vredesweeklezing**: Geloof in vrede, Joris Vercammen, di-avond 22-9, zie pagina 13
- **Alles wat kan, moet dat ook?** Een zoektocht naar wijs loslaten, Paul Lieverse, do 24-9
- **Zin in het weekend**, v.a. vr-middag 25-9
- **Kerk op schoot**, v.a. zo-middag 27-9
- **Geloven, hoe dan?** V.a. ma 28-9
- **Vluchten = Loslaten in het kwadraat**, do 8-10
- **Orgelnacht**, vr 9-10
- **Kliederkerk**, zo-middag 11-10
- **Culturele en kerkelijke situatie in Zuid-Korea**, do 15-10
- **Aansluitafel met favoriete recepten**, vr 16-10

Voor meer info zie elders in dit blad, het activiteitenprogramma (Groene Boekje) en op www.raadvankerkenoegstgeest.nl



Voedselbank Leiden e.o.



Zoals iedereen weet – en u als gulle gevers helemaal –, is een Voedselbank Leiden en omgeving nog steeds nodig. Ons klantenaantal schommelt rond de 500 huishoudens, 1200 mensen, waarvan 420 jonger dan 18 jaar, uit- en instroom meegerekend. Er zijn meer dan 120 vrijwilligers bij betrokken om de zaak goed gaande te houden: mensen die klanten screenen en begeleiden, chauffeurs om restvoedsel op te halen, vrijwilligers die voedsel selecteren, sorteren, uitgeven en bezorgen, en een bestuur om het geheel te coördineren.

We zijn op dit moment op zoek naar twee bestuursleden; een secretaris en een voorzitter. **Een- of tweedaagse job met gezellige mensen voor mensen die het nodig hebben.**

Bent u beschikbaar voor of kent u mensen die eventueel een taak zouden willen oppakken? www.VoedselbankLeiden.nl geeft u de details.

Margriet Nieuwenhuis

Kerken varen mee met Pride Leiden

Ieder mens is een geliefd kind van God en is welkom. Die boodschap willen wij als kerken graag uitdragen. Daarom varen wij mee met Pride Leiden, in een oecumenische boot met het motto 'God is Liefde'. Er doen verschillende kerken mee: de Protestantse Kerk Leiden, de Doopsgezinde Gemeente, de Remonstrantse Gemeente, de Oecumenische Geloofsgemeenschap Merenwijk, de Ekklesia Leiden, de Oud-katholieke Kerk en de Protestantse Gemeente Oegstgeest. Pride staat voor gelijke rechten, acceptatie en zichtbaarheid van lhbtq+-personen. Het is een feestelijke en kleurrijke manifestatie waarin mensen zichzelf mogen zijn en zich welkom mogen weten. De Canal Pride bestaat uit prachtig versierde boten die door de Leidse grachten varen. De vaartocht is op zaterdag 5 september van 14.00 tot 16.30 uur. Wij varen onder nr. 29 met twee sloepen. Zie ook www.prideleiden.nl. Meer over kerken en lhbtq+ is te lezen op www.wijdekerk.nl. Dus neem een kleine pauze van het dorpsfeest en kom kijken!

Jacqueline Krol (PGO)

jkrol@hetnet.nl 06-26 49 96 94



Bezorging

De bezorgdienst van OKe kan een beroep doen op een grote groep trouwe vrijwilligers: tellers, rijders en lopers. Wij zijn daar heel blij mee! Helaas is de gemiddelde leeftijd van deze vrijwilligers hoog. Het gevolg hiervan is dat we heel regelmatig afscheid van betrokken vrijwilligers moeten nemen. Omdat nieuwe, jongere vrijwilligers moeilijk te vinden zijn, hebben we voor heel wat straten in Oegstgeest en Leiden tot aan het station geen bezorgers meer. Daarnaast zijn mensen door vakantie of ziekte ook niet altijd beschikbaar.

Het is daarom goed mogelijk dat u in de nabije toekomst geen OKe op de mat vindt, terwijl u daar wel op gerekend had. Gelukkig kunt u dan een exemplaar meenemen uit één van de deelnemende kerken, de bibliotheek of één van de boekhandels in Oegstgeest.

Gweny Kouwenhoven en Ed Gijzen, bezorgdienst OKe

Kom zingen bij Cappella!

Cappella pro Cantibus is een vocaal ensemble uit Oegstgeest met rond de 25 leden. Een sociale en muzikale groep mensen, die het heerlijk vindt om onder de bezielende leiding van dirigent Ilia Belianko klassieke religieuze muziek in te studeren en uit te voeren.



Dit koor zou graag **tenoren en een sopraan** verwelkomen. Heb je zangervaring? Misschien hebben we een match! Je bent van harte welkom om een avond mee te komen zingen.

We repeteren op zondagavond van 20.00 – 22.00 uur in Willibrords Erf, Haarlemmerstraatweg 6, Oegstgeest.

Heb je vragen? Zie cappellaprocantibus.nl
Bel 06-42 60 98 97. Of stuur een mailtje naar cappellaprocantibus@gmail.com

Tot slot...

Geef vrede in mijn hoofd.

Oorlog in mijn hoofd woedt dag en nacht.

Onrust en onmacht doden verlangens en hoop.

Geef vrede in mijn hoofd.

Geef vrede in mijn hart.

Ik voel de pijn van eenzaamheid.

Ik voel de steek van haat.

Ik voel me soms niet gezien.

Geef vrede in mijn ziel.

In de storm is er ook leegte.

In de stilte voelt het kil.

Waar is dat vonkje van hoop?

**Geef dat ik vrede leef,
dat ik vrede geef.**

Amen

*Uit Petrus, naar een gebed
van ds. Peter Breure*